

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

**ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΩΝ**

Θεσσαλονίκη
Σεπτέμβριος 2019

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης - Πολυτεχνική Σχολή ΑΠΘ
ΠΜΣ «Χωρικός Σχεδιασμός για Βιώσιμη και Ανθεκτική Ανάπτυξη»

Οδηγός αξιολόγησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)

A. Διαδικασία εκπόνησης της Μ.Δ.Ε.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. «Χωρικός Σχεδιασμός για Βιώσιμη και Ανθεκτική Ανάπτυξη» για την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ισχύουν τα εξής:

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.) αποτελεί αυτοτελή επιστημονική εργασία, ερευνητικού ή συνθετικού χαρακτήρα, που εκπονείται ατομικά από κάθε μεταπτυχιακό/κή φοιτητή/τρια και είναι απαραίτητη για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες κάνουν αίτηση, το αργότερο ως το τέλος Μαΐου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της Μ.Δ.Ε., ο προτεινόμενος επιβλέπων και στην οποία επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας. Στην περίληψη αυτή θα πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα καθώς και η μεθοδολογία και βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Στη συνέχεια, η Σ.Ε. ορίζει ένα μέλος Δ.Ε.Π. του ΤΜΧΑ ως επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων/πυουσα Καθηγητής/τρια.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να διδάσκουν στο Π.Μ.Σ.. Κάθε καθηγητής που ανήκει σε διδακτική ομάδα του Π.Μ.Σ. μπορεί να αναλάβει την επίβλεψη μέχρι τριών Μ.Δ.Ε. ανά ακαδημαϊκό έτος.

Η Μ.Δ.Ε. εκπονείται στην ελληνική γλώσσα. Υπάρχει ωστόσο δυνατότητα συγγραφής της στην αγγλική γλώσσα έπειτα από δικαιολογημένη αίτηση του/της μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας και αποδοχή της από τον/την επιβλέποντα/ουσα Καθηγητή/τρια. Το όριο των λέξεων για τη συγγραφή της Μ.Δ.Ε. είναι 15.000 λέξεις. Οι Μ.Δ.Ε. εκπονούνται μετά το πέρας των συστηματικών σπουδών, κατά τη θερινή περίοδο, και η συγγραφή τους ολοκληρώνεται εντός του Σεπτεμβρίου. Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες υποβάλλουν αντίγραφο (γραπτό και ηλεκτρονικό) της Μ.Δ.Ε. τους στην Εξεταστική Επιτροπή σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Σ.Ε. Η αξιολόγηση της Μ.Δ.Ε. γίνεται με βάση ειδικό οδηγό αξιολόγησης που εκδίδει το Π.Μ.Σ. και ο οποίος λαμβάνει υπόψη κριτήρια ποιότητας που αφορούν στη συμβολή της εργασίας, στη δομή του κειμένου, στη βιβλιογραφική ανασκόπηση, στη μεθοδολογική προσέγγιση και στην προφορική της παρουσίαση.

Η παρουσίαση της Μ.Δ.Ε. υποστηρίζεται ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Ως περίοδος των παρουσιάσεων ορίζονται οι δύο πρώτες εβδομάδες του Οκτωβρίου. Κατόπιν της έγκρισής της από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η βαθμολογία της Μ.Δ.Ε. προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των τριών (3) μελών της Εξεταστικής Επιτροπής, οι οποίοι κατατίθενται στη Γραμματεία εντός μιας εβδομάδας από την ημέρα της παρουσίασης. Η Μ.Δ.Ε. βαθμολογείται στην κλίμακα 0-10 και ως μικρότερος αποδεκτός βαθμός επιτυχίας λαμβάνεται το έξι (6). Σε περίπτωση που κάποια Μ.Δ.Ε. κριθεί ανεπαρκής ή βαθμολογηθεί με βαθμό μικρότερο του 6, οι εξεταστές δίνουν εντός τριών ημερών στον/στη μεταπτυχιακό/κή φοιτητή/τρια γραπτές υποδείξεις για τον τρόπο βελτίωσής της και αυτός/αυτή οφείλει εντός 20 ημερών να υποβάλει διορθωμένη την εργασία του/της για επανεξέταση. Η απόφαση της επιτροπής μετά τη διαδικασία αυτή είναι τελεσίδικη.

Μετά την οριστική δήλωση (με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα) για την υποβολή της Μ.Δ.Ε. η οποία πραγματοποιείται κατά τη δεύτερη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου, η Εργασία υποβάλλεται στο elearning μια εβδομάδα πριν την παρουσίασή της (οι ακριβείς ημερομηνίες ορίζονται από την Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.),

Ο παρών οδηγός παρουσιάζει και αναλύει τα κριτήρια αξιολόγησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας παρέχοντας ταυτόχρονα οδηγίες για την εκπόνησή της.

B. Κριτήρια αξιολόγησης της Μ.Δ.Ε.

Η αξιολόγηση της Μ.Δ.Ε. βασίζεται στα παρακάτω πέντε (5) κριτήρια που ισότιμα συνθέτουν την τελική βαθμολογία με άριστα το δέκα (10) και μικρότερο αποδεκτό βαθμό επιτυχίας το έξι (6):

1. Μεθοδολογική προσέγγιση: Σαφής διατύπωση ερευνητικού αντικειμένου και μεθοδολογίας, και αξιοποίηση επιστημονικών πηγών
2. Δομή του κειμένου: συνοχή και λογική διάρθρωση της εργασίας, ποιότητα του γραπτού λόγου
3. Βιβλιογραφική ανασκόπηση: πληρότητα, βάθος ανάλυσης. Εκτενής και αντιπροσωπευτική βιβλιογραφία. Αναλυτικές και ακριβείς αναφορές της βιβλιογραφίας στο κείμενο σύμφωνα με τις προδιαγραφές Harvard
4. Συμβολή της εργασίας: Σύνθεση αποτελεσμάτων και κριτική συζήτηση, πρωτοτυπία ερευνητικής μεθοδολογίας και αποτελεσμάτων
5. Προφορική δημόσια παρουσίαση

Τα κριτήρια αξιολόγησης αναγράφονται στο έντυπο αξιολόγησης και βαθμολογούνται ανεξάρτητα μεταξύ τους χωριστά από κάθε μέλος της τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Κάθε μέλος της τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής κάνει και έναν σύντομο σχολιασμό της βαθμολογίας του. Ο τελικός βαθμός προκύπτει ως μέσος όρος όλων των επιμέρους βαθμών, ο οποίος στρογγυλεύεται στο πρώτο δεκαδικό ψηφίο.

Παρακάτω γίνεται ανάλυση των πέντε κριτηρίων αξιολόγησης η οποία παρέχει ταυτόχρονα κατευθύνσεις για την εκπόνηση της εργασίας.

1. Μεθοδολογική προσέγγιση

Η Μ.Δ.Ε. ως αυτοτελής επιστημονική εργασία ερευνητικού ή συνθετικού χαρακτήρα διερευνά, μέσω μιας μελέτης περίπτωσης, ζητήματα που θέτει η επιστημονική συζήτηση με την εφαρμογή ποσοτικών ή/και ποιοτικών μεθόδων, ή ακόμα και με την επεξεργασία πρωτότυπων προτάσεων.

Η διαδικασία εκπόνησης της ΜΔΕ περιλαμβάνει τη βιβλιογραφική διερεύνηση, την ανάλυση και τη σύνθεση. Η βιβλιογραφική διερεύνηση περιλαμβάνει εκτενή βιβλιογραφική ανασκόπηση όσον αφορά

τόσο το θεωρητικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το θέμα της ΜΔΕ, όσο και την τεκμηρίωση της προτεινόμενης μεθοδολογίας για την προσέγγιση του μελετώμενου θέματος. Κατά την ανάλυση πραγματοποιείται η συλλογή και επεξεργασία όλων των στοιχείων και πληροφοριών που κρίνονται απαραίτητα για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης, σαφούς και αναλυτικής εικόνας του ερευνητικού αντικειμένου, καθώς και η αξιολόγηση πιθανών τρόπων αντιμετώπισης του. Η σύνθεση αφορά την εφαρμογή της επιλεγμένης μεθοδολογίας, την εξαγωγή αποτελεσμάτων ή/και την επεξεργασία πρωτότυπων προτάσεων, καθώς και τον κριτικό σχολιασμό τους. Απαραίτητη είναι η ολοκληρωμένη περιγραφή του μελετώμενου θέματος και του ερευνητικού αντικειμένου και η σαφής διατύπωση της ερευνητικής μεθοδολογίας και των βημάτων που ακολουθούνται.

2. Ενδεικτική δομή της Μ.Δ.Ε.

Το κείμενο της Μ.Δ.Ε. πρέπει να ικανοποιεί τα κριτήρια επιστημονικής δημοσίευσης από την άποψη της δομής, της οργάνωσης, της σύνταξης, της μορφής και των βιβλιογραφικών αναφορών. Μια τυπική δομή και συγκρότηση ΜΔΕ σε ενότητες σε συνάρτηση με τα κρίσιμα ερωτήματα που διαπραγματεύεται κάθε ενότητα καθώς και την αναμενόμενη, ενδεικτική έκταση του κειμένου σε κάθε ενότητα παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ενότητα εργασίας	Κρίσιμα ερωτήματα προς απάντηση	Ενδεικτική έκταση (λέξεις)
Τίτλος εργασίας	Ποιο είναι το κύριο αντικείμενο της εργασίας;	-
Περίληψη (ελληνικά & αγγλικά)	Ποιο είναι κύριο ερευνητικό ερώτημα ή πρόβλημα που μελετάται; Η βασική μεθοδολογία και το κρίσιμο συμπέρασμα;	300
Λέξεις κλειδιά (ελληνικά & αγγλικά)	Ποια επιστημονική ορολογία συμπεκνώνει το περιεχόμενο της εργασίας;	5
Εισαγωγή	Ποιο είναι ο στόχος της εργασίας σε σχέση με το κύριο ερευνητικό ερώτημα ή πρόβλημα που μελετάται; Τι νέο προσφέρει η εργασία σε σχέση με τα αναφερόμενα στη διεθνή βιβλιογραφία για το θέμα; Συνοπτικά, ποια είναι τα στάδια υλοποίησης της έρευνας και οι βασικές ενότητες της εργασίας;	1000-1500
Βιβλιογραφική ανασκόπηση	Αναλυτικά, τι αναφέρεται στη διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με το θέμα;	2500-3000
Μεθοδολογία και πεδίο / περιοχή μελέτης	Ποιο είναι κύριο ερευνητικό ερώτημα ή πρόβλημα που εξετάζεται; Με ποιες μεθόδους και τεχνικές αντιμετωπίστηκε το εξεταζόμενο πρόβλημα; Ποια είναι τα βήματα εφαρμογής; Ποιο είναι το πεδίο ή η περιοχή μελέτης και τα χαρακτηριστικά τους;	1000-1500
Διερεύνηση (ανάλυση) και Αποτελέσματα (σύνθεση)	Πως αναλύεται το θέμα στο συγκεκριμένο πεδίο/περιοχή παρέμβασης. Ποια είναι τα ποσοτικά ή/και ποιοτικά ευρήματα; Ποιες είναι οι τεκμηριωμένες προτάσεις και λύσεις;	5000-6000
Συζήτηση-Συμπεράσματα	Ποια είναι η σημασία και χρησιμότητα των αποτελεσμάτων; Τα αποτελέσματα επιβεβαιώνονται από συναφείς εργασίες; Ποια είναι τα δυνατά και αδύναμα σημεία της έρευνας; Η εφαρμογή της μεθοδολογίας μπορεί να γενικευτεί; Ποιες είναι οι περαιτέρω προοπτικές;	1200-1500
Βιβλιογραφία	Ποιες ήταν οι πηγές στις οποίες βασίστηκε η εργασία;	1000-1200
Παράρτημα	Υπάρχουν δεδομένα σε αναλυτικούς πίνακες, χάρτες ή διαγράμματα που δεν περιλαμβάνονται στο κυρίως σώμα της εργασίας;	
Σύνολο λέξεων Μ.Δ.Ε.		12000-15000

3. Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Όσον αφορά την βιβλιογραφία, το ζητούμενο είναι να επιλεγούν, να αναπτυχθούν και να παρουσιαστούν τα σημαντικά και τα ουσιώδη ζητήματα που επιτρέπουν μια ολοκληρωμένη κατανόηση του θέματος μέσα από μια εκτεταμένη, πρωτογενή έρευνα βιβλιογραφικών πηγών. Η εργασία δεν θα πρέπει να αναπαράγει άκριτα τις βιβλιογραφικές πηγές και να είναι αποτέλεσμα απλής αντιγραφής, συρραφής κειμένων ή λογοκλοπής. Κατά συνέπεια, οι βιβλιογραφικές πηγές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να προσφέρουν ιδέες και κατευθύνσεις, καθώς και εμβάθυνση στα σημαντικά ζητήματα του θέματος που μελετάται. Όμως, η εργασία πρέπει κυρίως να αποτελεί προϊόν σύνθεσης και παραγωγής πρωτότυπου γραπτού λόγου. Όπως προβλέπεται στον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής τους Εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εμπειρεύονται στοιχεία λογοκλοπής. Γενικότερα για τη λογοκλοπή ισχύουν όσα ορίζονται από τον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. καθώς και από το ευρύτερα ισχύον πλαίσιο κανόνων.

Όλες οι βιβλιογραφικές πηγές που θα χρησιμοποιηθούν (κείμενα, φωτογραφίες, χάρτες, πίνακες, ιστοσελίδες, κλπ.) θα καταγραφούν αναλυτικά στο τέλος της εργασίας και θα συνδέονται με παραπομπές μέσα το κείμενο της εργασίας σύμφωνα με τις προδιαγραφές Harvard (Harvard referencing system).

4. Συμβολή της Εργασίας

Χρειάζεται να είναι σαφές πώς συμβάλει η εργασία στην υπάρχουσα επιστημονική συζήτηση και στην επαγγελματική πρακτική για το μελετώμενο θέμα. Ιδιαίτερη σημασία έχει η σύνθεση των αποτελεσμάτων και η εξαγωγή συμπερασμάτων.. Σκόπιμο είναι να τεκμηριώνεται η σημασία και η χρησιμότητα των αποτελεσμάτων. Η κριτική προσέγγιση στα θέματα που εξετάζονται βοηθά να αναδειχθεί η πρωτοτυπία της εργασίας.

5. Προφορική παρουσίαση

Σκοπός της δημόσιας παρουσίασης είναι να παρουσιαστούν στο ακροατήριο το αντικείμενο και τα αποτελέσματα της εργασίας και να ελεγχθούν μέσω ερωτήσεων όσα περιλαμβάνονται στην εργασία και παρουσιάζονται σχετικά με τον στόχο και το κύριο ερευνητικό ερώτημα / πρόβλημα που εξετάζεται, τη μεθοδολογία, τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, την ανάλυση, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα. Κατά την παρουσίαση πρέπει να δοθεί βάρος στην αποφυγή απλής ανάγνωσης των διαφανειών, την ποιότητα και σαφήνεια των επιχειρημάτων, τη χρήση κατάλληλης επιστημονικής ορολογίας τη χρήση περιεκτικών γραφικών, την ευκρίνεια και υψηλή αισθητική της παρουσίασης. Ιδιαίτερη σημασία έχει η τήρηση του προβλεπόμενου χρόνου. Η δημόσια παρουσίαση κάθε διπλωματικής εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 20 λεπτά (συνολικά, μαζί με τις ερωτήσεις τις οποίες υποβάλλουν τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής και τις απαντήσεις τις οποίες δίνει ο/η εξεταζόμενος/η, η διαδικασία παρουσίασης – εξέτασης διαρκεί 45 λεπτά).